

L-Ewwel Presidenti tas-Socjetà Lourdes

Is-Sinjorina Claudette Casha B.Ed. (Hons.)

Is-Sur Anton Fenech (1895-1907)

biex giet imdawla l-faċċata tal-kazin il-kbir, fi Triq il-Kbira. Fil-jiem tal-festa tal-Madonna ta' Lourdes kienu jsiru arkati kbar u linef fi Triq il-Parroċċa kollha mixghulin bid-dawl ta' l-aċitalena.

Nikol kien ukoll prokuratur tal-Fratellanza ta' Lourdes u anke tal-Madonna tar-Rużarju. Hawnhekk ta' min iġemmi inċident dwar l-istatwa tal-Madonna tar-Rużarju Nikol kien talab permess lill-Kappillan Dun Alfons Tabone biex issir din l-istatwa. Minkejja li l-permess ġie milqugh, meta tlestiet l-istatwa tal-Madonna, il-permess ġie rtirat u din qatt ma dahlet ġewwa l-knisja. Nikol Magri baqa' jżomm din l-istatwa bl-ikbar ghożża ġewwa d-dar tieghu, fi Pjazza Santa Marija. Illum il-ġurnata, din l-istatwa tal-Madonna tar-Rużarju hija proprjetà tas-Socjetà Lourdes.

Is-Sur Nikol Magri (1908-1912)

Fost il-presidenti li ghamlu unur lis-Socjetà Filarmonika Lourdes tal-Qrendi, insibu lis-Sur Nikol Magri, it-tieni president. Hu dam jokkupa din il-kariga ghal erba' snin mill-1908 sa l-1912. Nistghu nghidu li

s-Sur Magri kien wiehed mill-pijunieri fit-twaqqif tas-Socjetà taghna ġewwa r-rahall fl-1895. Fil-fatt meta twaqqaf l-ewwel Kumitat tal-Kazin Lourdes, li kellu l-ewwel sede tieghu fil-Palazz tan-Nobbli Spiteri Agius, fi Triq il-Kbira, is-Sur Nikol Magri kien viċi-president. Huwa dam jokkupa din il-kariga ghal tlettax-il sena.

Nikol kien miżżewweġ lil Maria Konċetta née Muscat. Huma kellhom żewġ itfal – Ġużeppi u Maria Lourdes.

Nikol jibqa' msemmi għall-kapaċitajiet tieghu f'diversi oqsma. Fosthom għalliem fl-iskola l-qadima tal-Qrendi, ġuljanista, peżatur u arluġġar. Però l-iżjed li se jibqa' mfakkar hu għall-imhabba li kellu għall-mużika u d-dhul tad-dawl bl-aċitalena fil-Qrendi, fil-jiem tal-festi.

Fil-fatt, Nikol huwa l-fundatur ta' l-ewwel orkestra fir-rahall tal-Qrendi, l-Orkestra Bellini. Din l-orkestra kisbet popolarità kbira fil-Qrendi bil-partecipazzjoni taghha kemm fil-festi ta' barra kif ukoll fil-funzjonijiet tal-knisja, fosthom fil-festa tal-Madonna tal-Hniena, fil-festa ta' San Matthew, fil-festa tal-Madonna ta' Lourdes u anke fil-festa tal-Ġimgha l-Kbira. Is-Sur Andrew Magro, wiehed mill-mużiċisti ta' l-orkestra, iġemmi l-kapaċità u l-paċenzja kbira li kellu Nikol Magri, kemm bhala direttur ta' l-orkestra u anke bhala għalliem tal-mużika.

Il-president Nikol Magri jibqa' maghruf ukoll għad-dawl ta' l-aċitalena li ġie introdott għall-ewwel darba

L-Onor. Dr. Francesco Buhagiar LL.D. (1913-1922)

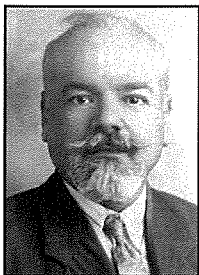
Fost il-presidenti tas-Socjetà Filarmonika Lourdes, insibu lill-Onorevoli Dr. Francesco Buhagiar LL.D., it-tielet president li dam mill-1913 sa l-1922.

Francesco Buhagiar tweled u tghammed il-Qrendi fis-sena 1877. Familta għamlet żmien toqghod f'dar kbira fi Triq il-Kbira. Wara, il-familja Buhagiar marret toqghod Birkirkara, u fiż-żmien ta' Sette Guigno kienet tghix il-Belt Valletta. Ghalkemm marru joqoghdu l-belt, xorta baqa' miġbud lejn il-kampanja. Fil-fatt ta' spiss kien imur jistad bil-frejgatina tieghu f'San Pawl il-Bahar.

Francesco Buhagiar kien iżżewweġ għand familja kbira mill-Belt. Wiehed minn uliedu, Dr. William Buhagiar kien professur fil-Liġi Kostituzzjonali fl-Università ta' Malta.

L-Avukat Buhagiar kien ikkontesta l-ewwel Legislatura fi hdan il-Partit Nazzjonalista Panzarekkjan (U.P.M.). Dr. Buhagiar sar Ministru tal-Ġustizzja u f'Ottubru ta' l-1923 lahaq Prim Ministru ta' Malta. Kien jiehu din il-kariga bl-akbar serjetà u kien iqatta' s'ghat twal jahdem fil-palazz. Baqa' jokkupa din il-kariga sa l-1925 meta rriżenja, warrab mill-hajja politika u wara sar imhalled.

Dr. Francesco Buhagiar halliena fis-sena 1934, fl-età ta' 57 sena. Ta' min isemmi li fis-sala tal-każin, wiehed isib ritratt tiegħu ffirmat minnu stess bid-data tad-9 ta' Diċembru 1921.

**In-Nutar Salvu
Borg Olivier
(1923-1930)**

**P.L. Alfred Zammit
McKeon
(1931-1936)**

Fil-bidu tas-snin tletin, il-membri tas-Socjetà Lourdes hasbu li jahtru lill-Prokuratur Legali Alfred Zammit McKeon bhala l-hames president minflok in-Nutar Salvu Borg Olivier, li talab li ma jergax jikkontesta għal din il-kariga minhabba l-età.

Il-P.L. Alfred Zammit McKeon kien bniedem prominenti hafna u maghruf sew fix-xena Maltija. Ta' spiss kien jiġi fir-ritratt tal-Qrendi kemm fuq xogħol legali kif ukoll minhabba politika.

Meta s-soċi urewh xewqithom li jlahhquh president, hu laqa' bi hġaru din il-kariga. Hu dam president għal sitt snin mill-1931 sa l-1936.

Alfred Zammit McKeon tweled f'Haż-Żebbuġ fis-sena 1879. Wara li kompli l-istudji tiegħu fl-Università ta' Malta u ggradwa prokuratur legali fl-1903, iżżewweġ lil Maria Loreta née Borg. Huma kellhom erbat itfal – Joseph, Hugo, Nellie u Mary.

Bhala persuna legali, Alfred Zammit McKeon kien imfittex hafna, speċjalment mill-kostitwenti ta' Haż-Żebbuġ, Rabat, Siġġiewi u Qrendi. Huwa maghruf li kien bniedem ċajtjer, onest u ta' karità kbira.

Il-President Zammit McKeon halla dan il-wied tad-dmugh fl-età ta' 64 sena, fl-eqqel tal-gwerra fil-31 ta' Marzu 1943.

**Is-Sur Mikiel Cassar
(1937-1941)**

Il-Kuntrattur, is-Sur Mikiel Cassar huwa s-sitt president tas-Socjetà Filarmonika Lourdes. Hu dam f'din il-kariga għal hames snin, mill-1937 sa l-1941.

Is-Sur Mikiel Cassar, iben Salvatore u Katrina née Ellul, tweled il-Qrendi fl-1874. Din kienet l-epika ta' meta bdiet id-devozzjoni lejn il-Madonna ta' Lourdes u l-ewwel każin soċjali li nfetħ bl-isem Każin Lourdes fl-1895.

Nistghu nghidu li Mikiel Cassar kien wiehed mill-pijunieri li rsista u hadem bla heda sabiex jitwaqqaf dan il-każin ġdid, flimkien ma' l-ewwel President is-Sur Anton Fenech u s-Sinjuri Nikol Magri, Giuseppe Cassar, Giuseppe Psaila u Angelo Vella.

Minhabba l-kapaċità kbira li wera fil-qasam tal-bini u anke għall-fatt li kien iben ta' familja sinjura, is-Sur Mikiel Cassar kien wiehed mill-kuntratturi ewlenin ta' Malta, li kien jiehu hafna xogħol bl-offerti minghand l-Ammiral Inġliż. Fost l-opri li wettaq insibu l-arlogg maestuż li hemm id-*Dockyard*, il-kampnari konventwali ta' San Pawl fir-Rabat, Malta u tal-knisja ta' Santu Wistin il-Belt Valletta.

Fl-1913, is-Sur Cassar iddeċieda li jmur l-Awstralja fejn issettilja f'New South Wales. Hawnhekk insibu lis-Sur Cassar bhala mghallem f'minjera tal-metall. Fl-1922, iżżewweġ lil Ursula née Mifsud u kellhom l-unika tifla, Catherine. Wara sittax-il sena fl-Awstralja, il-familja Cassar irritornat lejn Malta u marret toqgħod fi Triq il-Kbira, il-Qrendi. Lura Malta, is-Sur Cassar reġa' beda jiehu x-xogħol bl-offerti mill-Ammiral Inġliż fejn kellu diversi bini taht ir-responsabbiltà tiegħu.

Fil-Qrendi wkoll wettaq xogħol ta' valur bhaz-zuntier u l-irringar tal-kampnar tal-knisja parrokkjali. Il-kampnar kien ikkundannat minhabba l-periklu li kellu speċjalment bit-toqol tal-qniepen. Kapaċità kbira f'din il-biċċa xogħol kienet li t-tiswija u x-xogħol sar minghajr ma l-qniepen tniżżlu isfel.

Ta' min isemmi wkoll li s-Sur Mikiel Cassar kien jokkupa l-kariga ta' president tal-każin tal-lokal ta' Lord Strickland.

Minkejja kollox l-entuzjażmu u l-heġġa għas-Socjetà Lourdes ma naqsux. Is-Sur Cassar baqa' xorta wahda attiv u jiffrekwenta l-każin. Fil-fatt fl-1937 lahaq president tas-Socjetà. Is-Sur Cassar kien devot kbir tal-Madonna ta' Lourdes u kien iħobb hafna l-mużika tant li kien idoqq il-mandolina.

Is-Sur Mikiel Cassar irtira mix-xogħol fi żmien il-gwerra. Hu miet fl-età ta' 75 sena fis-sena 1949.

Nota:

Dwar is-Sur Anton Fenech (l-ewwel president) u n-Nutar Salvu Borg Olivier (ir-raba' president) m'ghandi l-ebda informazzjoni.